

STAN POLSKIEGO GÓRNICTWA OPINIA GŁÓWNEGO EKSPERTA ZPP DS. ENERGETYKI

Zawarte w przedstawionej Członkom Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS prezentacji nt. aktualnej sytuacji w sektorze górnictwa węgla kamiennego w Polsce przedstawione dane dotyczące stanu polskiego górnictwa nie napawają optymizmem i wskazują na konieczność podjęcia szybkich działań stabilizujących, a co najważniejsze opracowanie **Planu Restrukturyzacji Polskiego Górnictwa**, planu rozsądnego, rzetelnego, uwzględniającego specyfikę polskiego górnictwa i polskiego sektora energetycznego. **Taki Plan powinien być spójny ze Strategią Transformacji Energetycznej i uwzględniać stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych z horyzontem czasowym roku 2050.**

Plan dla polskiego górnictwa powinien uwzględniać Europejską Politykę Zielonego Ładu, co wcale **nie oznacza likwidacji sektora do 2050 roku**. ZPP zaprezentował w 2019 roku raport pn. „Założenia do Strategii Rozwoju Energetyki w Polsce”, **gdzie przedstawiono miejsce polskiego węgla do 2050 roku.**

W najbliższym czasie przedstawimy niezbędną aktualizację tego raportu w której postaramy się w sposób bardziej precyzyjny określić miejsce i rolę krajowych zasobów węgla kamiennego i brunatnego do 2050 roku. Tymczasem prezentowane dane pokazują wyraźnie niekorzystne tendencje polskiego górnictwa na podstawie których można przewidzieć jego obraz w najbliższych latach.

Spadek sprzedaży średnio o 17 % i wzrost zapasów o 13 % nie jest jeszcze podstawowym zmartwieniem dla sektora górniczego, **ale spadek wydobycia o 7 % i spadek wydajności pracy** w kopalniach to już naprawdę poważny problem nie tylko dla górnictwa.

Oznacza to bowiem że coraz trudniej wydobywa się węgiel w polskich kopalniach, a co za tym idzie koszty tego wydobycia wyraźnie rosną. Wahania cen węgla energetycznego są zrozumiałe, ale zjawisko spadku cen węgla koksującego o **30 %** wskazuje na tendencję w tej kwestii. Może mieć to związek ze zmniejszaniem się produkcji stali na świecie, nie mniej jednak kwestia ta wymaga szczegółowej analizy

i uwzględnienia w planach sektorowych. Według raportu w 2020 roku w górnictwie pracowało **ponad 82 tysiące osób**, co oznacza że od kilku lat stan zatrudnienia się nie zmienia.

Nastąpił natomiast spory wzrost nakładów inwestycyjnych i tak w roku 2019 wnosyły one ponad **4 mld PLN**, a do 30.04.2020 w górnictwo zainwestowano ponad **1,2 mld PLN**.

Można przyjąć że 30% tych kwot to nie uwzględnione w raporcie inwestycje w firmy około górnicze. Biorąc pod uwagę powyższe, z całą pewnością roczny poziom inwestycji w polskim górnictwie **przekracza 5 mld PLN, a mimo tego poziom wydobycia i wydajność pracy spadają**.

Dodając do tego wysokość dotacji budżetowej w kwocie 1 mld PLN rocznie oraz zobowiązania górnictwa w wysokości **15 mld PLN**, to wnioski co do stanu tego sektora są oczywiste.

Nie oznacza to jednak braku miejsca i roli dla sektora węgla kamiennego w polskiej gospodarce do 2050 roku. Co prawda energetyka węglowa będzie zastępowana przez źródła odnawialne i gazowe, ale jeszcze przez wiele lat węgiel będzie stanowił podstawowy surowiec dla polskiej energetyki.

Reasumując, należy podjąć natychmiastowe działanie w obrębie polskiego sektora górniczego:

- Dokonać inwentaryzacji polskich kopalń pod względem ich przyszłości, szans, ekonomii, głębokości pokładów oraz zatrudnienia.
- Określić wielkość krajowego wydobycia (np. 25 mln ton) jako rezerwy bezpieczeństwa energetycznego kraju.
- Przekierowanie nakładów inwestycyjnych na kopalnie wytypowane do dalszego wydobycia.
- Opracowanie systemu współpracy energetyki węglowej ze źródłami odnawialnymi i gazowymi na osi czasu do 2050 roku.
- Przeprowadzić analizę rynkową dla czarnej energii, obszary sprzedaży, ceny, wielkość dostaw czarnej energii w poszczególnych latach, do 2050 roku.
- Przeprowadzić symulację kosztów zamykania kopalń wraz z kosztami górniczych emerytur, do 2050 roku.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl

Tylko natychmiastowe spójne działania przedstawione powyżej mogą zahamować degradację polskiego górnictwa i otworzyć przed nim nowy rozdział, uwzględniający europejską politykę energetyczną i specyfikę polskiej energetyki.

Jeśli działania transformacyjne w sektorze górnictwym nie rozpoczną się natychmiast to mamy obawy, że sytuacja wymusi bardzo niekorzystny dla górnictwa rozwój wypadków.

Włodzimierz Ehrenhalt

Główny Ekspert ZPP ds. energetyki

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl